PART :- A

Question No.	'Verb Forms'	Marks
31 to 35		5

⇨ વાક્યમાં ખાલીજગ્યા પહેલા ઈચ્છા દર્શાવતો શબ્દ ત્યારે ખાલીજગ્યામાં TO ક્રિયાપદ (March-2014)
EXAMPLE :- Rahul wants to visit Baroda. (visit)

⇨ વાક્યમાં ખાલીજગ્યા પહેલા am / is / are ક્રિયાપદ ing. ત્યારે ખાલીજગ્યામાં TO ક્રિયાપદ
EXAMPLE :- I am going to eat apples. (eat)

⇨ **In order to (ના હેતુ માટે) તેના પછી 'ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ' આવે.**
Ex:- All the students have to read this book in order to get good marks.

⇨ વાક્યમાં 'મૂળ ક્રિયાપદ' અને વિકલ્પમાં આપેલ ક્રિયાપદ આ બંને ક્રિયા કરનાર એક જ હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં TO ક્રિયાપદ
EXAMPLE :- It is easy for students ***to learn*** English.(learn)
આ વાક્યમાં is મુખ્ય ક્રિયાપદ અને learn વિકલ્પનું ક્રિયાપદ દ્વારા જે ક્રિયા કરે છે તે students જ છે. એટલે ખાલીજગ્યામાં TO ક્રિયાપદ.

⇨ વાક્યમાં 'મૂળ ક્રિયાપદ' અને વિકલ્પમાં આપેલ ક્રિયાપદ આ બંને ક્રિયા કરનાર અલગ - અલગ હોય અને ક્રિયા પૂર્ણ થયેલી હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત.
EXAMPLE :- I use a mobile ***made*** in India. (make)
આ વાક્યમાં is મુખ્ય ક્રિયાપદ અને learn વિકલ્પનું ક્રિયાપદ દ્વારા જે ક્રિયા કરે છે તે students જ છે. એટલે ખાલીજગ્યામાં TO ક્રિયાપદ.

⇨ વાક્યમાં ખાલીજગ્યા પહેલા Of હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ ની પાછળ ing (March-2014)
EXAMPLE:- I am fond of watching movie. (watch)

⇨ વાક્યમાં ખાલીજગ્યા પહેલા **'preposition'** હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ ની પાછળ ing
Example:- They were punished for coming late. (come)

⇨ **Instead of (ને બદલે) તેના પછી 'ing' વાળો શબ્દ આવે.**
Ex:- Instead of going to school, some students went to play cricket.

⇨ **With a view to (ના હેતુ થી) તેના પછી ક્રિયાપદને 'ing' લાગે.**
Ex:- All the students have to read this book with a view to getting good marks.

⇨ વાક્યમાં ભવિષ્યમાં થનારી ક્રિયા ની નિશ્ચિતતા વર્તમાન માં સ્પષ્ટ હોય ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું મૂળ રૂપ અથવા ક્રિયાપદ ના છેડે
EXAMPLE :- (1) The train comes at five o' clock. (come)
(2) The board exam begins on next month. (begin)

Pratham Publications

⇨ વાક્યમાં ભૂતકાળ ની બે ક્રિયાઓ હોય, હકીકત દર્શાવેલ હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં
પ્રથમ બનેલી ક્રિયા માટે **HAD + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત** અને
બીજી બનેલી ક્રિયા માટે ક્રિયાપદ નું ભૂતકાળ નું રૂપ. (March-2014)
EXAMPLE :- The students had finished home work, before teacher came in the class.

⇨ **Had better / had rather / had as soon as / had sooner** સાથે
ફક્ત 'મૂળરૂપ' જ વપરાય. 'to + મૂળરૂપ' ના વપરાય.

Example:- (1) He had better to go now. ખોટું વાક્ય
(2) He had better go now. સાચું વાક્ય

⇨ **Let / bid / behold / watch / see / feel / make / heard** સાથે
ફક્ત 'મૂળરૂપ' જ વપરાય. 'to + મૂળરૂપ' ના વપરાય.

Example:- (1) I heard him to speak now. ખોટું વાક્ય
(2) He heard him speak now. સાચું વાક્ય

⇨ **As soon as / No sooner did... ... than / hardly had... ...when.. ...** વગેરે
ભૂતકાળની બે ક્રિયા આપેલ હોય ત્યારે પ્રથમ બનેલ ક્રિયા બતાવવા વપરાય.
Ex:- (1) As soon as the peon rang the bell, the students left the classes.
(2) No sooner did the peon ring the bell than the students left the classes.
(3) Hardly had the peon rang the bell when the students left the classes.

⇨ વાક્યમાં સનાતન સત્ય હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપ / ક્રિયાપદના છેડે **'s' કે 'es'.**
EXAMPLE :- The sun rises in the east. (rise)

⇨ વાક્યમાં કહેવત દર્શાવેલ હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું મૂળ રૂપ અથવા ક્રિયાપદ ના છેડે 's' કે 'es'
EXAMPLE :- Time and tide wait for none.(wait)

⇨ વાક્યમાં હકીકત દર્શાવેલ હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું મૂળ રૂપ અથવા ક્રિયાપદ ના છેડે 's' કે 'es'
EXAMPLE :- I live in Kutch.(live)

⇨ વાક્યમાં ટેવ દર્શાવેલ અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્તા' હોય,
ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું મૂળ રૂપ અથવા ક્રિયાપદ ના છેડે **'s' કે 'es'**
EX :- Christians bury the dead.(bury) ખ્રિસ્તીઓ મડદાને દાટે છે ,એ ખ્રિસ્તીઓની ટેવ / રીવાજ છે.

⇨ વાક્યમાં ટેવ દર્શાવેલ અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્મ' હોય,
ત્યારે ખાલીજગ્યામાં am / is / are + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત
EX :-The dead is buried by Christians. (bury) ખ્રિસ્તીઓ મડદાને દાટે છે ,એ ખ્રિસ્તીઓની ટેવ છે.

⇨ જો વાક્ય વર્તમાનકાળનું હોય તો ચાર વિકલ્પમાંથી ભૂતકાળના વિકલ્પ પર ચોકડી મારવી.

Example:- It_______ a holiday in our school tomorrow.

વિકલ્પ :- (a) ~~am~~ (b) ~~would~~ (c) is (d) ~~was~~

⇨ જો વાક્ય ભૂતકાળનું હોય તો ચાર વિકલ્પમાંથી વર્તમાનકાળના વિકલ્પ પર ચોકડી મારવી.

Example:- It is because we _____ the interschool cricket match yesterday.

વિકલ્પ :- (a) ~~win~~ (b) won (c) ~~have won~~ (d) ~~wins~~

⇨ વાક્યમાં ખાલીજગ્યા પહેલા એકાદ ક્રીયાપદનો ઉપયોગ થયો હોય ત્યારે જ ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ ની પાછળ ing અથવા ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત અથવા TO ક્રિયાપદ આવે. એટલે કે તે સિવાય ના બધા વિકલ્પ પર ચોકડી મારવી.

EXAMPLE :- When we kill snakes it means we are _____ the balance in nature.

વિકલ્પ :- (a) ~~Disturbed~~ (b) ~~disturb~~ (c) ~~disturbs~~ (d) disturbing

⇨ વાક્યમાં ખાલીજગ્યા પહેલા એકાદ ક્રીયાપદનો ઉપયોગ ના થયો હોય ત્યારે જ ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ ની પાછળ ing અથવા ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત અથવા TO ક્રિયાપદ એમ ત્રણે વિકલ્પ પર ચોકડી મારવી. તે સિવાયનું વિકલ્પ પસંદ કરવું.

EXAMPLE :- When we _____ snakes it means we are disturbing the balance in nature.

(a) Kill (b) ~~killing~~ (c) ~~to kill~~ (d) ~~killed~~

⇨ જયારે મુખ્ય ઉપવાક્યમાં સાદો ભવિષ્યકાળ વપરાયો હોય ત્યારે શરત કે સમય દર્શાવવા માટે ગૌણ ઉપવાક્યમાં સાદું વર્તમાનકાળ વપરાય.

Ex:- If you walk slowly you will miss the train.

ગૌણ ઉપવાક્ય મુખ્ય ઉપવાક્ય

⇨ **Here / There થી શરુ થતુ હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું મૂળ રૂપ / ક્રિયાપદ ના છેડે 's' કે 'es'**

EXAMPLE :- Here comes the bus. (come)

⇨ વાક્યમાં **Every day, sometimes, often, always, usually, ever, never, daily, enerally** હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્તા' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું મૂળ રૂપ અથવા ક્રિયાપદ ના છેડે **'s' કે 'es'**

EXAMPLE :- I eat apples every day. (eat)

⇨ વાક્યમાં **Every day, sometimes, often, always, usually, ever, never, daily, generally** હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્મ' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં **am / is / are** + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

EXAMPLE :- Apples are eaten every day by me. (eat)

⇨ વાક્યમાં 'now' હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્તા' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં am / is / are + ક્રિયાપદ ing.

EXAMPLE :- I am eating apples now. (eat)

Pratham Publications

⇨ વાક્યમાં 'now' હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્મ' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં am / is / are + being + P.P.
EXAMPLE :- Apples are being eaten now by me. (eat)

⇨ વાક્યમાં just, just now, yet, ever, never, already, since, for હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્તા' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં have / has + ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત
EXAMPLE :- I have just eaten apples. (eat)

⇨ વાક્યમાં just, just now, yet, ever, never, already, since, for હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્મ' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં have / has + been + ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત
EXAMPLE :- Apples have just been eaten by me. (eat)

⇨ વાક્યમાં Last week, last year, last month, yesterday શબ્દ હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્તા' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં ક્રિયાપદ નું ભૂતકાળ નું રૂપ
EXAMPLE :- Yesterday she spoke in English. (speak)

⇨ વાક્યમાં Last week, last year, last month, yesterday શબ્દ હોય અને ખાલીજગ્યા પહેલા 'કર્મ' હોય, ત્યારે ખાલીજગ્યામાં was / were + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત
Example :- Yesterday English was spoken in English. (speak)

⇨ The પછી est / most વાળો સ્પેલિંગ જ આવે.
⇨ before વપરાય ત્યારે મોટાભાગે ભૂતકાળ જ હોય.
⇨ ભૂતકાળમાં have/has માટે had વપરાય.
⇨ do not / does not નું ભૂતકાળ did not થાય.
⇨ let સાથે ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ જ આવે.(એક્ટીવ વોઈસ)
⇨ let સાથે be અને ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત જ આવે.(પેસીવ વોઈસ)
⇨ and પછી આવતી ખાલીજગ્યામાં તેની પહેલાની ખાલીજગ્યા જેવું જ ક્રિયાપદ આવે.

PART :- A

Question No	'Word Forms'	Marks
36 to 38		3

➤ NOUN FORM :-

➤ ***A / AN / THE પછી Noun આવે.***

Ex:-Everyone knew that he was a *foolish* person. (fool)

➤ ***My / your / his / her / their પછી ખાલીજગ્યામાં Noun આવે.***

Ex:- His *separation* from his family was very tragic. (separate)

➤ ***'Wh-પ્રશ્ન શબ્દો' પછી Noun આવે.***

Ex:- What information did Darshan bring ? (inform)

➤ ***Preposition પછી Noun આવે.***

Ex:- (1) They wanted to *centralize* the entire unit. (central)
(2) Would you like to *assist* him in his work ? (assistance)
(3) My sister nodded in *agreement.* (agree)

➤ ***verb પછીની ખાલી જગ્યા માં કર્મ તરીકે Noun આવે***

Ex:- India got *freedom* in 1947. (free)

➤ ***Adjective પછીની ખાલી જગ્યા માં Noun આવે. (adjective + noun)***

Ex:- Science has opened many *possibility* for us. (possible)

➤ ***ખાલી જગ્યા પછી ક્રિયાપદ હોય તો ખાલીજગ્યા માં Noun આવે. (noun + ક્રિયાપદ)***

Ex:- *Knowledge* is power. (know)

➤ Adjective Form:-

➤ ***Article પછી ખાલીજગ્યા અને ખાલીજગ્યા પછી noun હોય તો ખાલીજગ્યા માં adjective આવે.***

(Article + adjective + Noun)

Ex:- Computer is a *effective* means of education. (effect)

➤ ***to be ક્રિયાપદ ના રૂપ પછી ની ખાલીજગ્યામાં adjective આવે.***

(To be ક્રિયાપદ નું રૂપ + adjective)

Ex:- Gujarat is *famous* for its cotton industry. (fame)

Pratham Publications

- to be ક્રિયાપદ ના રૂપ પછી not હોય, તેના પછી ની ખાલીજગ્યામાં adjective આવે
  (To be ક્રિયાપદ નું રૂપ + not + adjective)
  Ex:- I am not _envious_ of you. (envy)
- to be ક્રિયાપદ ના રૂપ પછી adverb હોય, પછી ખાલીજગ્યામાં adjective આવે
  (To be ક્રિયાપદ નું રૂપ + adverb + adjective)
  Ex:- I am very _proud_ of my school. (pride)
- adverb પછી ખાલીજગ્યા અને ખાલીજગ્યા પછી noun હોય તો ખાલીજગ્યામાં adjective આવે
  (Adverb + adjective + noun)
  Ex:- Only _energetic_ persons can run a long distance. (energy)
- My / your / his / her / their પછી ખાલીજગ્યા અને ખાલીજગ્યા પછી Noun હોય તો ખાલીજગ્યામાં adjective આવે. (My / your / his / her / their + adjective + noun)
  Ex:- Amitabh is my _favourite_ actor. (favour)
- Preposition + adjective + noun
  Ex:- Old people tell stories from _religious_ books. (religion)

➢ Verb Form:-

- To પછી ખાલીજગ્યા માં મૂળ ક્રિયાપદ આવે
  Ex:- The students used to _go_ and play in Giant's garden. (go)
- Want, wish, hope, expect, desire, વગેરે પછી to વાળું ક્રીયાપદ આવે.
  Ex:- The students wanted _to read_ this book. (read)
- વાક્યની શરૂઆત It is કે It was થી થાય ત્યારે ખાલીજગ્યામાં to વાળું ક્રીયાપદ આવે.
  Ex:- It is dangerous _to copy_ in the board exam. (copy)
- સહાયક ક્રિયાપદ પછી ખાલીજગ્યા માં verb(to વગર નું) આવે
  Ex:- All the citizens should _beautify_ the city. (beauty)
- કર્તા કે noun પછી ખાલીજગ્યા માં verb આવે
  Ex:- They _befooled_ us. (fool)
- આજ્ઞાર્થ વાક્ય હોય તો ખાલીજગ્યા માં verb આવે
  Ex:- Please _sharpen_ this knife. (sharp)

Pratham Publications

PART :- A

Question No. 42 to 44	'Conjuctions'	Marks 3

No.	Conjuction	ગુજરાતી અર્થ	ખાલીજગ્યામાં ક્યારે મુકવું.
1.	Who	કે....જે	ખાલી જગ્યા પહેલા નામ તથા ખાલીજગ્યા પછી ક્રિયાપદ હોય ત્યારે. (July-2016)
2.	Whom	કે...જેને	ખાલી જગ્યા પહેલા નામ તથા ખાલીજગ્યા પછી સર્વનામ હોય ત્યારે. (July-2016)
3.	Whose	કે....જેનું	ખાલી જગ્યા પહેલા નામ તથા ખાલીજગ્યા પછી નામ હોય ત્યારે. (July-2016)
4.	Which	કે....જે / જેને / જેનું	ખાલી જગ્યા પહેલા નિર્જિવ નામ હોય ત્યારે.
5.	Where	કે ....જ્યાં	ખાલી જગ્યા પહેલા સ્થળદર્શક વાક્ય તથા ખાલીજગ્યા પછી તે સ્થળ પર બનેલી ક્રિયાનું વાક્ય હોય ત્યારે.
6.	When	કે....જયારે	ખાલી જગ્યા પહેલા સમય દર્શક વાક્ય તથા ખાલીજગ્યા પછી તે સમયે બનેલી ક્રિયાનું વાક્ય હોય ત્યારે.
7.	Why	એ માટે	ખાલી જગ્યા પહેલા the reason હોય ત્યારે.
8.	Because	કારણ કે	પરિણામ દર્શક અને કારણદર્શક વાક્યને જોડવા માટે
9.	Therefore	માટે	કારણ અને પરિણામ દર્શક વાક્યને જોડવા માટે
10.	So	તેથી	કારણ અને પરિણામ દર્શક વાક્યને જોડવા માટે
11.	As	કારણ કે	કારણદર્શક વાક્ય પહેલા મોટા ભાગે વાક્યની શરૂઆતમાં
12.	While	જયારે..... ત્યારે	ing વાળા ક્રિયાપદની સાથે
13.	Before	ની પહેલા	પહેલા અને પછી બનતી ક્રિયાની વચ્ચે
14.	After	પછી	પછી અને પહેલા બનતી ક્રિયાની વચ્ચે
15.	If / Unless	જો....તો / જો....નહિ તો	બીજું વાક્ય Shall / will / can / may વાળું હોય ત્યારે
16.	Till / Untill	જ્યાં સુધી/ ત્યાં સુધી	હકાર માટે Till નકાર માટે until
17.	And	અને	સમાન અર્થ અને સમાન હેતુ માટે
18.	But	પણ	વિરોધાભાસ દર્શાવતાબે વાક્યોની વચ્ચે આવે. But પહેલાનું વાક્ય નકારમાં હોય છે. પરંતુ But પછીનું વાક્ય નકાર આવતું નથી.
19.	Yet	છતાં	વિરોધાભાસ દર્શાવતાબે વાક્યોની વચ્ચે
20.	Though	જો...કે	વિરોધાભાસ દર્શાવવા મોટા ભાગે વાક્યની શરૂઆતમાં
21.	Although	જો.....કે	વિરોધાભાસ દર્શાવવા મોટા ભાગે વાક્યની શરૂઆતમાં
22.	That	કે	Believe / decided / told જેવા શબ્દો પછીની ખાલીજગ્યામાં

Pratham Publications

PART :- A

Question No.	'Editing'	Marks
45 to 50		6

⇨

I
We
You
They
બહુવચન નામ
} have / do / ક્રીયાપદનું મૂળરૂપ

⇨

He
She
It
એકવચન નામ
} has / does / ક્રીયાપદને છેડે 'S કે 'es'

- ⇨ The પછી est / most વાળો સ્પેલિંગ જ આવે.
- ⇨ before વપરાય ત્યારે મોટાભાગે ભૂતકાળ જ હોય.
- ⇨ ભૂતકાળમાં have/has માટે had વપરાય.
- ⇨ do not / does not નું ભૂતકાળ did not થાય.
- ⇨ let સાથે ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ જ આવે.(એક્ટીવ વોઈસ)
- ⇨ let સાથે be અને ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત જ આવે.(પેસીવ વોઈસ)
- ⇨ other બહુવચન સ્પેલિંગ સાથે વપરાય.
- ⇨ another એકવચન સ્પેલિંગ સાથે વપરાય.
- ⇨ their = તેમનું , there = ત્યાં
- ⇨ hear = સાંભળવું, here = અહી
- ⇨ leave = છોડી દેવું , live = રહેવું / જીવંત
- ⇨ full = ભરેલું , fool = મુર્ખ
- ⇨ beside = બાજુમાં , besides = તદુપરાંત

Pratham Publications

⇨ feel = અનુભવવું , fill = ભરવું

⇨ weaving = વણાટકામ , waving = હાથ ફરકાવવો

⇨ <u>સર્વનામ માં ફેરફાર-:</u>

કર્તા વિભક્તિ	કર્મ વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ
I	Me	My	Mine	Myself
We	Us	Our	Ours	Ourselves
You	You	Your	Yours	Yourself/yourselves
He	Him	His	His	Himself
She	Her	Her	Hers	Herself
It	It	Its	Its	Itself
They	Them	Their	Theirs	Themselves

⇨ જે અનિશ્ચિત એકવચન નામનો ઉચ્ચાર ગુજરાતી 'વ્યંજન' થી શરુ થતો હોય તેની આગળ 'a' વાપરવો.
ઉદા:- <u>pen</u> સ્પેલિંગનો ઉચ્ચાર 'પેન' થાય છે, જેની શરૂઆત 'પ' થી થાય છે અને તે ગુજરાતી વ્યંજન છે.
તેથી તેની આગળ article 'a' વપરાય.

⇨ જે અનિશ્ચિત એકવચન નામનો ઉચ્ચાર ગુજરાતી 'સ્વર' થી થતો હોય તેની આગળ 'an' વાપરવો.
ઉદા:- <u>hour</u> સ્પેલિંગનો ઉચ્ચાર 'અવર' થાય છે, જેની શરૂઆત 'અ' થી થાય છે અને તે ગુજરાતી 'સ્વર' છે.
તેથી તેની આગળ article 'an' વપરાય.

⇨ કોઇ નામ નો ઉલ્લેખ વાક્યમાં એકવખત થઇ ગયો હોય તેનો જ ઉલ્લેખ વાક્યમાં બીજી વખત કરવાનો હોય ત્યારે 'the' વપરાય.

⇨ નિશ્ચિત એકવચન / બહુવચન નામની સાથે 'the' વપરાય.

⇨ સનાતન પદાર્થના નામ આગળ 'the' આવે.

ઉદા:- the earth, the sun, the moon

⇨ નદી, તળાવ, સમુદ્ર, ખાડી, પર્વતોની હારમાળા, વગેરે ના નામ આગળ 'the' આવે.

⇨ પર્વતોની હારમાળા માટે 'the' વપરાય , પરંતુ એક પર્વત માટે the ના વપરાય.

⇨ જે દેશ ના નામ આગળ 'united' શબ્દ આવતો હોય તે દેશોના નામ આગળ 'the' વપરાય. તે સિવાય ના દેશોના નામ આગળ 'the' ના વપરાય. દેશવાસીઓના નામ આગળ 'the' વપરાય. જેમ કે the india ના લખાય, પરંતુ the indian લખી શકાય.

⇨ ઐતિહાસિક મોટી ઈમારત ના નામ / વર્તમાન પત્રના નામ / ધાર્મિક પુસ્તકના નામ / દિશાના નામ / સંગીત ના સાધનોના નામ આગળ 'the' વપરાય.

Pratham Publications

⇨ સંજ્ઞાવાચક નામ ની આગળ કોઈપણ article ના આવે.. જેમ કે ટીના, રમેશ, અમદાવાદ.

⇨ ગણી ના શકાય તેવા ભાવવાચક / દ્રવ્યવાચક નામ આગળ કોઈપણ article ના આવે. જેમ કે milk, salt

⇨ All સાથે નામ/ ક્રિયાપદ બહુવચનમાં જ આવે.

⇨ any પ્રશ્નાર્થ / નકારમાં જ વપરાય.

⇨ Each માર્યાદિત સંખ્યા માટે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે. Each સાથે of વપરાય.

⇨ Every આખા સમૂહ માટે વાપ્યાય, છતાં ક્રિયાપદ એકવચનમાં જ આવે. તેની સાથે of ના વપરાય.

⇨ Everybody / everyone / nobody / no one સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.

⇨ Some હકાર વાક્યમાં જ વપરાય, નકાર કે પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં ના વપરાય. જથ્થાવાચક / ગણી ના શકાય તેવી વ્યક્તિ / વસ્તુ માટે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદનું બહુવચન નું રૂપ વપરાય.

⇨ somebody તે વ્યક્તિ કોણ છે તે ખબર ના હોય ત્યારે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.

⇨ something તે વસ્તુ શું છે તે ખબર ના હોય ત્યારે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.

⇨ many સાથે નામ/ ક્રિયાપદ બહુવચનમાં જ આવે. ગણી શકાય તેવી વ્યક્તિ / વસ્તુ માટે વપરાય.

⇨ much ગણી ના શકાય તેવી વ્યક્તિ / વસ્તુ માટે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.

⇨ One and the other સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.

⇨ The others સાથે ક્રિયાપદનું બહુવચન નું રૂપ વપરાય.

⇨ Few (ભાગ્યે જ કઈક) ગણી શકાય તેવા નામનો નકારાત્મક અર્થ સૂચવવા.
જ્યારે a few (થોડુ ક) ગણી શકાય તેવા નામનો હકારાત્મક અર્થ સૂચવવા.
Few / a few પછી નામ હંમેશાં બહુવચનમાં આવે.

⇨ The rest (અમુક સેવાયનું બાકીનું બધું જ). તેના પછી નામ વપરાતું નથી. જો નામ વાપરવું હોય તો તે પહેલા of વાપરવું પડે.

⇨ Little (ભાગ્યે જ કઈક) ગણી ના શકાય તેવા ભાવવાચક / દ્રવ્યવાચક નામનો નકારાત્મક અર્થ સૂચવવા.
જ્યારે a little (થોડુ ક) ગણી ના શકાય તેવા ભાવવાચક / દ્રવ્યવાચક નામનો હકારાત્મક અર્થ સૂચવવા.
little / a little પછી નામ હંમેશાં એકવચનમાં જ આવે, બહુવચનમાં ના આવે.

⇨ Who નો ઉપયોગ કર્તા કોણ છે તે પૂછવા થાય છે.
Ex:- Who is your English teacher?

⇨ Whom (કોને)
Ex:- Whom did you meet yesterday?

⇨ Whose (કોનું) માલિકી અંગે પૂછવા
Ex:- Whose bike is this?

⇨ Which (કઈ, કયું, કયા, કયો)
Ex:- Which bike do you like the most?

⇨ What (શું)
Ex:- What is your name?

darshanparikh2009@gmail.com

⇨ When (ક્યારે) સમય અંગે પૂછવા

Ex:- When do you start preparation?

⇨ Where (ક્યાં) સ્થળ અંગે પૂછવા

Ex:- Where do you live?

⇨ Why (શા માટે) કારણ અંગે પૂછવા

Ex:- Why don't you start reading?

⇨ How (કઈ રીતે) રીત અંગે પૂછવા

Ex:- How does Pratham preparre for exam?

⇨ How many (કેટલા) સંખ્યા અંગે પૂછવા

Ex:- How many books have you read?

⇨ How much (કેટલું) જથ્થા અંગે પૂછવા

Ex:- How much milk have you drink?

⇨ According to / according with (ના પ્રમાણે)

કોઈ મહાન વ્યક્તિ / ધાર્મિક ગ્રંથ / વૈજ્ઞાનિક નિયમના પ્રમાણે એમ બતાવવા વપરાય.

Ex:- According to Gandhiji truth is God.

⇨ Because of / on account to / owing to (ના કારણે / ના લીધે)

ખાલીજગ્યામાં કોઈ ક્રિયા/ઘટના માટે કારણ આપેલ હોય ત્યારે વપરાય.

Ex:- Because of irregularity, you can not pass.

⇨ In spite of (તેમ છતાં પણ)

વાક્યમાં આપેલ બંને બાબતો પરસ્પર વિરોધાભાસ દર્શાવતી હોય ત્યારે વપરાય.

Ex:- Inspite of irregularity, you are pass.

⇨ Instead of (ને બદલે) તેના પછી 'ing' વાળો શબ્દ આવે.

Ex:- *Instead of going* to school, some students went to play cricket.

⇨ In order to (ના હેતુ માટે) તેના પછી 'ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ' આવે.

Ex:- All the students have to read this book *in order to get* good marks.

⇨ With a view to (ના હેતુ થી) તેના પછી ક્રિયાપદને 'ing' લાગે.

Ex:- All the students have to read this book *with a view to getting* good marks.

⇨ As soon as / No sooner did… … than / hardly had… …when વગેરે

ભૂતકાળની બે ક્રિયા આપેલ હોય ત્યારે પ્રથમ બનેલ ક્રિયા બતાવવા વપરાય.

Ex:-(1) *As soon as* the peon *rang* the bell, the students left the classes.

(2) *No sooner did* the peon *ring* the bell *than* the students left the classes.

(3) *Hardly had* the peon *rang* the bell *when* the students left the classes.

⇨ Though / however / as (છતાં પણ)

Ex:- (1) Though Shyam worked hard, he did not pass.

(2) However hard Shyam worked, he did not pass.

Pratham Publications

(3) Hard as Shyam worked, he did not pass.

⇨ Same …as / such … as

'Same' પહેલા આર્ટીકલ the આવે અને નામ એકવચનમાં હોય તો 'such પછી આર્ટીકલ 'a' / 'an' આવે.

Ex:- (1) This is <u>such a</u> camera <u>as</u> I saw that day.

(2) This is <u>the same</u> camera <u>as</u> I bought that day.

⇨ <u>SHOULD</u> નૈતિક ફરજ બતાવવા વપરાય છે.

⇨ <u>must / have to</u> ફરજીયાત પણે કરવું જ પડશે તે બતાવવા વપરાય છે.

⇨ <u>Would / could</u> વિનંતી કે ઈચ્છા માટે વાક્યની શરૂઆતમાં વપરાય છે.

⇨ <u>Can / could</u> ક્ષમતાના અર્થ માટે વપરાય છે.

⇨ <u>May / might</u> પરવાનગી કે સંભાવનાના અર્થ માટે વપરાય છે.

⇨ <u>Used to</u> ભૂતકાળની ટેવો માટે વપરાય છે.

⇨ <u>વાક્ય / ક્રિયાપદ બહુવચનનું હોય</u> ત્યારે ખાલીજગ્યામાં all / some / somebody / something / many / the others / few / both જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો.

⇨ <u>વાક્ય / ક્રિયાપદ એકવચનનું હોય</u> ત્યારે ખાલીજગ્યામાં each / every / everybody / everything / no one / none / nothing / much જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો.

⇨ <u>વાક્ય પ્રશ્નાર્થ કે નકાર હોય</u> ત્યારે ખાલીજગ્યામાં any / anything / anybody જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો.

⇨ <u>વાક્ય વિધાન કે નકાર હોય</u> ત્યારે ખાલીજગ્યામાં none / nothing / some જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો.

Pratham Publications

PART :- A

Question No.	Objectives	Marks
1 to 7		7

PART :- B

SECTION:-A

Question No.	Text Paragraph	Marks
1 to 10		10

★ ફકરામાંથી પ્રશ્નોના જવાબ શોધવા માટેની ટીપ્સ:-

- Who થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં વ્યક્તિનું નામ લખવું.
- With whom થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં વ્યક્તિનું નામ લખવું.
- Which થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં વસ્તુ / પ્રાણીનું નામ / નિર્જીવ વસ્તુ નું નામ લખવું.
- Where થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં સ્થળનું નામ લખવું.
- When થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં સમય લખવું.
- Why થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં કારણ લખવું.
- How થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં રીત લખવી.
- How far થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં અંતર લખવું.
- How many થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં સંખ્યા લખવી.
- How much થી પ્રશ્ન પુછાય ત્યારે જવાબમાં જથ્થો લખવો.

UNIT:-1

1.	To roam	=	wander
2.	Crept in	=	enter in
3.	Used to	=	habituated to
4.	Peeped out	=	looked out secretly
5.	Sweet smell	=	fragrance
6.	Blossomed	=	bloomed
7.	Sight	=	scene
8.	Empty	x	full

Pratham Publications

If .... :-

1. If you work round the clock, ...(lose, the race of life)
⇨ *you will not lose the race of life.*

2. If you had worked round the clock ... ... (lose, the race of life)
⇨ *you would not lose the race of life.*

ક્રિયાપદ+ ing થી શરુ થતું વાક્ય....... :- (M-2015)

1. Seeing the Principal, ... (students, get into, class)
⇨ *the students got into the class.*

Got....... :-

1. Last year, Pratham got his father... ... (buy, a new bike)
⇨ *To buy a new bike for him.*

2. Last year, Pratham got new bike... ... (buy, his father)
⇨ *bought by his father.*

'Arranging Jumbled Parts'

આ પ્રશ્નમાં નીચે મુજબ અલગ અલગ રીતે વાક્ય ગોઠવી શકાય.

- કર્તા + ક્રિયાપદ + કર્મ .
  Ex:- Pratham eat apples.

- કર્તા + ક્રિયાપદ + કર્મ +સ્થળ દર્શાવતો સ્પેલિંગ / સમય દર્શાવતો સ્પેલિંગ .
  Ex:- (1) Pratham eat apples in the morning.
  (2) Pratham eat apples in the school.

- કર્તા + સહાયકારક ક્રિયાપદ + મુખ્ય ક્રિયાપદ + કર્મ .
  Ex:- Pratham will eat apples.

- કર્તા + સહાયકારક ક્રિયાપદ + મુખ્ય ક્રિયાપદ + કર્મ + સ્થળ દર્શાવતો સ્પેલિંગ / સમય દર્શાવતો સ્પેલિંગ .
  Ex:- (1) Pratham will eat apples in the morning.
  (2) Pratham will eat apples in the school.

Pratham Publications

PART :- B

Sectiion:-B

Question No	'Changing the Text'	Marks
18	(Change the Voice / Change the Gender / Make Plural)	3

(A) Change the voice

⇨ *સામાન્ય નિયમો:-*

૧. વાક્યમાંથી સૌપ્રથમ ક્રિયાપદ શોધવું.

૨. 'એક્ટીવ વોઈસ' ના વાક્યમાં ક્રિયાપદની આગળ જે શબ્દ હોય તેને 'કર્તા' કહેવાય. અને ક્રિયાપદની પાછળ તરત જ જે શબ્દ હોય તેને 'કર્મ' કહેવાય.

૩. એક્ટીવ માંથી પેસીવ માં ફેરફાર કરતી વખતે 'કર્મ' ને વાક્યની શરૂઆત માં લખવું અને 'કર્તા' ને વાક્યની અંતમાં લખવું, 'કર્તા' આગળ *'by'* લખવું.

૪. 'એક્ટીવ વોઈસ' ના વાક્યમાં આવતા સ્થળદર્શક/ સમયદર્શક સ્પેલિંગને *'by'* ની પહેલા લખવું.

૫. 'કર્તા વિભક્તિ' નું 'કર્મ વિભક્તિ' માં રૂપાંતર થાય છે.

૬. કાળ પ્રમાણે યોગ્ય સહાયકારક ક્રિયાપદ વપરાય છે.

૭. 'પેસીવ વોઈસ' માં હંમેશા 'ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત' જ વપરાય છે.

૮. I, we, you, they સાથે *'do'* વપરાય છે.

૯. He, she, it સાથે 'does' વપરાય છે.

darshanparikh2009@gmail.com

Pratham Publications

⇨ સર્વનામ માં ફેરફાર:-

કર્તા વિભક્તિ	કર્મ વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ
I	Me	My	Mine	Myself
We	Us	Our	Ours	Ourselves
You	You	Your	Yours	Yourself/yourselves
He	Him	His	His	Himself
She	Her	Her	Hers	Herself
It	It	Its	Its	Itself
They	Them	Their	Theirs	Themselves

⇨ કાળમાં થતા ફેરફાર:-

1. **active voice =>** ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ અથવા ક્રિયાપદને છેડે 's' કે 'es'

passive voice => am / is / are + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

Ex:- Pratham *eats* apples.
Apples *are eaten* by Pratham.

2. **active voice =>** ક્રિયાપદ નું ભૂતકાળનું રૂપ

passive voice => was / were + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત **(July-2016)**

Ex:- Pratham *ate* apples.
Apples *were eaten* by Pratham.

3. **active voice => am / is / are + ક્રિયાપદ + ing**

passive voice => am / is / are + being + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

Ex:- Pratham *is eating* apples.
Apples *are being eaten* by Pratham.

4. **active voice => was / were + ક્રિયાપદ + ing**

passive voice => was / were + being + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

Ex:- Pratham *was eating* apples.
Apples *were being eaten* by Pratham.

5. active voice => shall / will / can / may / should / would / could / might + ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ
passive voice => shall / will / can / may / should / would / could / Might + be + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

Ex:- Pratham *will eat* apples.
Apples *will be eaten* by Pratham.

6. active voice=> shall / will / can / may / should / would / could / might+ have + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

passive voice => shall / will / can / may / should / would / could / Might + have + been + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

Ex:- Pratham *will have eaten* apples.
Apples *will have been eaten* by Pratham.

7. active voice => have / has / had / having + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

passive voice =>have / has / had / having + been + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત

Ex:- Pratham *have eaten* apples.
Apples *have been eaten* by Pratham.

8. active voice => Do / Does થી પ્રશ્નવાક્ય

passive voice => Do / Does ને સ્થાને am / is / are મુકાય છે.

Ex:- Does Pratham *eat* apples ?
Are apples *eaten* by Pratham ?

9. active voice => Did થી પ્રશ્નવાક્ય

passive voice => Did ને સ્થાને was / were મુકાય છે.

Ex:- Did Pratham *eat* apples ?
Were apples *eaten* by Pratham ?

10. active voice => Who થી પ્રશ્નવાક્ય

passive voice => By whom થી શરુ થાય છે અને પાછળના વાક્યમાં ફેરફાર થાય છે.

Ex:- Who *eat* apples ?
By whom are apples *eaten* ?

Pratham Publications

11. **active voice =>** Who સિવાયના 'પ્રશ્નસૂચક શબ્દ' થી પ્રશ્નવાક્ય

passive voice => 'પ્રશ્નસૂચક શબ્દ' તેના સ્થાને જ રહે છે અને પાછળના વાક્યમાં ફેરફાર થાય છે.

Ex:- When <u>Did</u> Pratham <u>*eat*</u> apples ?

<u>When</u> were apples <u>*eaten*</u> by Pratham ?

12. **active voice=>** કોઈક વાક્યમાં બે કર્મ આપેલ હોય તો

passive voice=> ક્રિયાપદ પછી આપેલ કર્મનો ઉપયોગ કરવો.

Ex:- Pratham <u>told</u> him a story.

He <u>was told</u> a story by Pratham.

13. **active voice=>** વાક્યમાં કર્તા ન આપેલ હોય તેવું આજ્ઞાર્થ વાક્ય

passive voice=> let + કર્મ + be + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત.

<u>અથવા</u>

you are requested to + વાક્ય

Ex:- 1. Call the police.

Let the police be called.

<u>અથવા</u>

You are requested to call the police.

* (B) <u>CHANGE THE GENDER</u> *

1. Male → female
2. Nephew → niece
3. Gentleman → lady
4. Husband → wife
5. Father → mother
6. Grand Father → Grand Mother
7. Papa → mummy
8. Boy → girl
9. Son → daughter
10. He → she

Pratham Publications

11. His	→	her
12. King	→	queen
13. Prince	→	princess
14. Man	→	woman
15. Hero	→	heroine
16. Uncle	→	aunt
17. Poet	→	poetess
18. Author	→	authoress
19. Dog	→	bitch
20. Drone	→	bee
21. Horse	→	mare
22. Sir	→	madam
23. Lord	→	lady
24. God	→	godess
25. Monk	→	nun
26. Ox	→	cow
27. Lion	→	lioness
28. Tiger	→	tigress
29. Actor	→	actress
30. Waiter	→	waitress
31. Fox	→	vixen
32. Peacock	→	peahen

(C) Make Plural (બહુવચન કરો)

⇨ એક વસ્તુ કે વ્યક્તિને દર્શાવવા માટે એકવચન સ્પેલિંગ વપરાય.

⇨ એક થી વધારે વસ્તુ કે વ્યક્તિને દર્શાવવા માટે બહુવચન સ્પેલિંગ વપરાય

1. સામાન્ય રીતે એકવચનમાં 's' લગાવવાથી બહુવચન થાય છે.
   Ex:- pen – pens, Girl – girls, Cow – cows

2. જે સ્પેલિંગનો છેલ્લો અક્ષર s, ss, sh, ch, x, કે o હોય તો 'es' લગાવવાથી બહુવચન થાય છે.
   Ex:- class – classes, Bus - buses, Mango – mangoes
   અપવાદ:- **piano – pianos, Photo – photos, Stereo – stereos, Logo – logos**

3. જે સ્પેલિંગનો છેલ્લો અક્ષર 'y' હોય અને 'y' ની પહેલા 'વ્યંજન' હોય 'y' ને બદલે 'ies' લગાવવાથી બહુવચન થાય છે. **Ex:- baby – babies, Lady – ladies,City – cities,**

4. જે સ્પેલિંગનો છેલ્લો અક્ષર 'y' હોય અને 'y' ની પહેલા 'સ્વર' હોય 'y' ની પાછળ 's'

Pratham Publications

લગાવવાથી બહુવચન થાય છે. Ex:- boy – boys

5. જે સ્પેલિંગનો છેલ્લો અક્ષર 'f' કે 'fe' હોય તો 'f' કે 'fe' ને બદલે 'ves' લગાવવાથી બહુવચન થાય છે. Ex:- life – lives, Wife – wives, Leaf - leaves
અપવાદ:- chief – chiefs, gulf – gulfs, proof - proofs

6. એકવચન ના સ્પેલિંગમાં 'સ્વર' બદલીને કરાતા બહુવચન ના અનિયમિત સ્પેલિંગ
Ex:- man – men, Woman- women, foot - feet, tooth-teeth, goose – geese, mouse - mice

7. એકવચન સ્પેલિંગ પાછળ 'en' લગાવીને કરાતા બહુવચનના સ્પેલિંગ
Ex:- ox – oxen, child - children

8. Fish નું બહુવચન fish કે fishes છે. fishes ઉપયોગ ઓછો થાય છે.

9. કેટલાક સ્પેલિંગનું એકવચન અને બહુવચન બંને સરખું જ હોય છે.
Ex:- deer, sheep, aircraft, spacecraft, police, series, species, pair, dozen, score, gross, hundred, thousand.

10. કેટલાક સાધનોના નામ ફક્ત બહુવચનમાં જ વપરાય
Ex:- scissors, tongs, pincers, spectacles.

11. કેટલાક પોષાકના નામ ફક્ત બહુવચનમાં જ વપરાય.
Ex:- trousers, drawers, breeches, jeans, tights, shorts, pyjamas

12. કેટલાક અન્ય નામ ફક્ત બહુવચનમાં જ વપરાય
Ex:- thanks, proceeds, tidings, assets, alms, riches

13. કેટલાક નામ બહુવચન લાગે છે, પરંતુ ખરેખર એકવચન જ છે.
Ex:- billiards, physics, mathematics, electronics, news, innings.

14. કેટલાક નામ એકવચન લાગે છે, પરંતુ ખરેખર બહુવચન જ છે. Ex:- poultry, cattle, people
અપવાદ:- people નો અર્થ nation થાય ત્યારે તેના માટે people / peoples બંને વપરાય.

15. કોઈ સંખ્યા, ચિહ્ન, અક્ષરનું બહુવચન કરવા માટે એપોસ્ટ્રોફી 's' લગાડવામાં આવે છે.

16. other બહુવચન સ્પેલિંગ સાથે વપરાય.

17. another એકવચન સ્પેલિંગ સાથે વપરાય.

18. All સાથે નામ/ ક્રિયાપદ બહુવચનમાં જ આવે.

Pratham Publications

19. **Each** માર્યાદિત સંખ્યા માટે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે. **Each** સાથે **of** વપરાય.
20. **Every** આખા સમૂહ માટે વાપ્યાય, છતાં ક્રિયાપદ એકવચનમાં જ આવે. તેની સાથે **of** ના વપરાય.
21. **Everybody / everyone / nobody / no one** સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.
22. **Some** હકાર વાક્યમાં જ વપરાય, નકાર કે પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં ના વપરાય. જથ્થાવાચક / ગણી ના
23. શકાય તેવી વ્યક્તિ / વસ્તુ માટે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદનું બહુવચન નું રૂપ વપરાય.
24. somebody તે વ્યક્તિ કોણ છે તે ખબર ના હોય ત્યારે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.
25. something તે વસ્તુ શું છે તે ખબર ના હોય ત્યારે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.
26. many સાથે નામ/ ક્રિયાપદ બહુવચનમાં જ આવે. ગણી શકાય તેવી વ્યક્તિ / વસ્તુ માટે વપરાય.
27. much ગણી ના શકાય તેવી વ્યક્તિ / વસ્તુ માટે વપરાય. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.
28. **One and the other** સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમાં આવે.
29. **The others** સાથે ક્રિયાપદનું બહુવચન નું રૂપ વપરાય.
30. **Same …as / such … as** વાળા વાક્યમાં **'Same'** પહેલા આર્ટીકલ **the** આવે અને નામ એકવચનમાં હોય તો **'such** પછી આર્ટીકલ **'a' / 'an'** આવે.

    Ex:- 1. This is *such a* camera *as* I saw that day.
    2. This is *the same* camera *as* I bought that day.

Pratham Publications

PART :- B

Sectiion:-C

Question No 21	'Reported Speech'	Marks 4

* સામાન્ય નિયમો:-

- ⇨ બે વ્યક્તિના સંવાદને **'Direct Speech'** કહે છે. તે સંવાદને કોઈ ત્રીજી વ્યક્તિ દર્શાવે ત્યારે **'Indirect speech'** બને છે.
- ⇨ બોલનારને **'reporter'**, સાંભળનારને **'listener'** અને બોલનાર સાથે વપરાયેલ ક્રીયાપદને **'Reporting Verb'** કહે છે.

*સર્વનામ માં ફેરફાર:-

કર્તા વિભક્તિ	કર્મ વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ	સંબંધક વિભક્તિ
I	Me	My	Mine	Myself
We	Us	Our	Ours	Ourselves
You	You	Your	Yours	Yourself/yourselves
He	Him	His	His	Himself
She	Her	Her	Hers	Herself
It	It	Its	Its	Itself
They	Them	Their	Theirs	Themselves

Pratham Publications

***સમયદર્શક શબ્દોમાં ફેરફાર:-**

DIRECT	INDIRECT
This	That
These	Those
Here	There
Today	That day
Tonight	That night
Now / just now	Then
Ago	Before
Thus	So
Yesterday	The previous day
Tomorrow	The next day
Next week / month / year	The following week / month / year
Last week / month / year	The previous week / month / year
So far	Till that time
Come	Go

***કાળમાં ક્યારે ફેરફાર ના થાય? :-**

⇨ **'Reporting Verb'** તરીકે **'say / says / will say / shall say'** હોય તો **'Reported speech'** ના કાળમાં કોઈ ફેરફાર ના થાય. ફક્ત "અવતરણ ચિહન" નીકળી જાય અને **'that'** થી વાક્ય જોડાય છે. સાંભળનાર અને બોલનાર પ્રમાણે સર્વનામમાં ફેરફાર થાય છે.

⇨ **'Reported speech'** ના વાક્યમાં 'સનાતન સત્ય / કહેવત / ગણિત ના નિયમ / વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંત' હોય તો કાળમાં કોઈ ફેરફાર ના થાય. ફક્ત "અવતરણ ચિહન" નીકળી જાય અને **'that'** થી વાક્ય જોડાય છે. સાંભળનાર અને બોલનાર પ્રમાણે સર્વનામમાં ફેરફાર થાય છે.

Pratham Publications

*કાળમાં થતા ફેરફાર:-

DIRECT	*INDIRECT*
ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ	ક્રિયાપદ નું ભૂતકાળનું રૂપ
ક્રિયાપદ નું ભૂતકાળનું રૂપ	had + ક્રિયાપદ નું ભૂતકૃદંત
Am / is /are	Was / were (July-2016)
Was / were	Had been
Have / has / had	Had
Shall / will	Would (July-2016)
Can / could	Could
May / might	Might
Should	Should

* Said to ના બદલે:-

વાક્યના અંતે ચિહ્ન	વાક્યનો પ્રકાર	Said to ના બદલે
.	સાદું વાક્ય (July-2016)	**Told**
?	પ્રશ્નાર્થ વાક્ય (July-2016)	**Asked**
.	આજ્ઞાર્થ વાક્ય	**Told**
!	આશ્ચર્યકારક વાક્ય	**Exclaimed**
.	let થી શરુ થતા વાક્ય (July-2016)	**Told**
.	શુભેચ્છા સૂચવતા વાક્ય	**Wished**

* વાક્ય જોડવા :-

વાક્યના અંતે ચિહ્ન	વાક્યનો પ્રકાર	વાક્ય જોડવા
.	સાદું વાક્ય (July-2016)	**That**
?	પ્રશ્નાર્થ વાક્ય (ક્રિયાપદ થી શરુ થતું)	**If**
?	પ્રશ્નાર્થ વાક્ય (પ્રશ્નસુચક શબ્દ થી શરુ થતું) (July-2016)	પ્રશ્નસૂચક શબ્દ થી
.	આજ્ઞાર્થ વાક્ય (હકાર)	**To**
.	આજ્ઞાર્થ વાક્ય (નકાર)	**Not to**
!	આશ્ચર્યકારક વાક્ય	**That**
.	let થી શરુ થતા વાક્ય (July-2016)	**That**
.	શુભેચ્છા સૂચવતા વાક્ય	સીધું જ જોડાય છે.

Pratham Publications

*વાક્યો ના પ્રકાર મુજબ થતા ફેરફાર :-

1. સાદું વાક્ય:- (July-2016)

Direct	Indirect
સાદું વાક્ય	'that' થી જોડાય છે.
said to	'told'
says to	'tells'

(1) Pratham said to Tina, " I eat apples."
⇨ Pratham told Tina that he ate apples.

2. પ્રશ્નાર્થ વાક્ય:- (July-2016)

Direct	Indirect
પ્રશ્નાર્થ વાક્ય	સાદું વાક્ય બનાવીને પરિવર્તન કરવું.
said to	'asked'
says to	'asks'
'ક્રિયાપદ' થી શરુ થતું પ્રશ્નાર્થ વાક્ય	'if' / 'whether' થી જોડાય.
'પ્રશ્નસૂચક શબ્દ' થી શરુ થતું પ્રશ્નાર્થ વાક્ય	'પ્રશ્નસૂચક શબ્દ' થી જોડાય.
do / does	did
did	had
? (પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન)	. (પૂર્ણવિરામ)

EXAMPLES:-
(1) Pratham said to Tina, " Do I eat apples?"
⇨ Pratham asked Tina if he ate apples.
(2) Pratham said to Tina, " What do I eat ?"
⇨ Pratham asked Tina what he ate.

3. આજ્ઞાર્થવાક્ય:-

Direct	Indirect
આજ્ઞાર્થવાક્ય	'to' થી જોડાય છે.
said to	Ordered (હુકમ), Commanded (ફરજ), Requested (વિનંતી), Advised (સલાહ) Suggested (સુચન), Instructed (સુચના) Told / asked
do not	not to

Pratham Publications

EXAMPLES:-

(1) Pratham said to Tina, " eat apples."
⇨ Pratham told Tina to eat apples.
(2) Pratham said to Tina, " Don't eat apples."
⇨ Pratham told Tina not to eat apples.

4. આશ્ચર્યકારક વાક્ય:-

Direct	Indirect
આશ્ચર્યકારક વાક્ય	'that' થી જોડાય છે.
said to	exclaimed to, exclaimed with delight/disgust/sorrow/joy
'oh' / 'what' / 'how'	ને સ્થાને Very / really / indeed વપરાય છે.
! (ઉદગાર ચિહ્ન)	. (પૂર્ણવિરામ)

EXAMPLES:-

(1) Pratham said to Tina, " What a beautiful flower it is !"
⇨ Pratham exclaimed Tina that it was really a beautiful flower.

5. પરવાનગી માંગતું વાક્ય:-

Direct	Indirect
પરવાનગી માંગતું વાક્ય	'to' થી જોડાય છે.
said to	requested / asked / told
Let	Allow / permit
નકાર વાક્ય	'not to' થી જોડાય છે.

EXAMPLES:-

(1) Pratham said to Teacher, " Let us play for half an hour."
⇨ Pratham told Teacher to permit them play for half an hour."

6. દરખાસ્ત સૂચવતું વાક્ય:- (July-2016)

Direct	Indirect
દરખાસ્ત સૂચવતું વાક્ય	'that' થી જોડાય છે.
said to	proposed to / suggested to
Let	should

EXAMPLES:-

(1) Pratham said to Tina, " Let us eat apples."
⇨ Pratham told Tina that they should eat apples.

Pratham Publications

7. શુભેચ્છા સૂચવતું વાક્ય:-

Direct	Indirect
શુભેચ્છા સૂચવતું વાક્ય	સીધું જ જોડાય છે.
said to	'wished' / 'prayed' / 'thanked'

EXAMPLES:-

(1) Pratham said to Tina, " Good Morning."

⇨ Pratham wished Tina good morning.

(2) Pratham said to Tina, " Thank you."

⇨ Pratham thanked Tina.

* ફકરા માટેના કેટલાક જરૂરી ફેરફારો:-

DIRECT	INDIRECT
હકારાત્મક વાક્ય said to	told positively
નકારાત્મક વાકય said to	told negatively
પ્રશ્નોનો જવાબ આપતી વખતે said to	Replied
ફરીથી જવાબ આપવા	again replied
ફરીથી પ્રશ્ન પુછવા	again asked
'Sir' જેવો માનવાચક શબ્દ	'told with respect' 'replied with respect'
'dear' જેવો પ્રેમવાચક શબ્દ	'told lovingly' Replied lovingly'
એક જ વ્યક્તિ બે સંવાદ બોલે ત્યારે	added
યાદ અપાવવા	reminded
આમંત્રણ આપવા	invited
ટીકા કે ટકોર કરવા	remarked
માહિતી આપવા	informed
ચેતવણી આપવા	warned
આજીજી કરવા	begged
ખાતરી કરાવવા	reassured
ફરીથી કહેવા	repeated
સહાનુભુતિ દર્શાવવા	told sympathetically

Pratham Publications

PART :- B

Sectiion:-D

Question No 22	'Paragraph Writing'	Marks 6

Visit to સ્થળ નું નામ (March-11, July - 2013)

Last week an exam was over. We were free. So we decided to visit સ્થળ નું નામ. On that day, I went there with my parents. We went there by bus. This place is very far but familiar and worth seeing.

We got up early in the morning and got ready. We gathered at the fixed place. We sat into the bus and reached સ્થળ નું નામ in time. It was crowded place. There wereત્યાં જે જોયું તેના વિષે 2 કે 3 વાક્યો લખવા.

It was neat and clean place. Then after sometime, we sat there for a while and took breakfast and tea. We became fresh. Some told interesting jokes. We played some games also. We wanted to stay there more but it was almost 6:00 p.m. and we had to start back home.

Our visit took about three hours. Our visit to સ્થળ નું નામ was very pleasant and we enjoyed it very much. It was a well-spent day. Really, a visit can teach more than a man. We liked the place very much. We brought many memories with us. We will never forget our visit to સ્થળ નું નામ.

FESTIVAL (March - 2013)

India is the country of festivals. There are many festivals celebrated in India. There are three kinds of festivals in our country. They are religious, social, and national. They are the Uttarayan, the Holi, the Diwali, and the Independence Day etc. Each festival has its own importance. And all the festivals are celebrated with great joy.

People celebrate the day with great joy.તે તહેવાર વિષે 2 કે 3 વાક્યો લખવા. Really, our life is also a glorious festival.

A LIFE OF A ...... DOCTOR, CONDUCTOR, NURSE, POSTMAN, POLICEMAN ..

Who does not know વ્યક્તિ નું નામ? Everybody knows him/her. He/She is a familiar person of the society. But we think very little about him/her. He/She gets up in the morning and gets ready. He/She puts on his/her uniform and goes to સ્થળ નું નામ . He/She starts his/her work there in time. He/She is never late in his duties.

According to him/her, "work is worship." તે જે કામ કરે છે તેના વિષે 2 થી 3 વાક્યો લખવા. So he/she does his/her duty well. He/She is very hard working. He/She is always alert and active. His/Her life is not a bed of roses. It is full of thorns. But he/she is delights us with the light of his/her work. He/She is polite and punctual..

He/She is very co-operative. Really, his/her nature is good. He/She is most useful servant of the society. We can't live without him/her. I like him/her very much.

My Ambition

Life without ambition is like a letter without an address. Many great men have achieved great success because of their ambitions.

At present, I am studying in H.S.C. This is the time for every student to think over his aim of life or ambition. There are many curses in this world. So many students think over different careers.

My aim in life is to becme a dovtor and serve my country. I think it is a very noble profession. The services of a dovtor are very important for any human being. Most of the villagers are illiterate. So I wish to go to villages and serve villagers. I will create an awareness for good health and hygiene among the villagers. If required, I will treat them free of cost.

I know that this is a humble aim. I will have to work very hard to achieve my aim in life. I want to give benefit to society. I hope God will help me to fulfil my aim.

Trees Our Best Friends (July-2016) OR
Each one Tree one OR
Importance of Trees in our life

Trees are the saints- we throw stones, they give us fruits. It is true that trees are a great boon to mankind. The are quite connected with human life. Without trees, we can't imagine human life. It is said that, "A friend in need is a friend indeed."

Trees are our best friends. They are very useful to us in many ways. The y keep the environment clean. They take in carbondioxide and give out oxygen. They also keep the temperature down and soil fertile. Trees are our national wealth. So we must not cut them down. If we cut down the trees, our life will be in danger. Without trees. The soil is washed away and the land losses its fertility.

Treees gives us fruits, vegetables, flowers, rubber, medicines, etc. They also give us wood for fuel. Paper is also made from the bark of the trees. Tree is also used to make houses and furniture. Trees also give shelter and food for birds and animals. Thus we must understand the value of the trees.

If there were no trees, there would be no rain and land would turn into desert. We would suffer for the want of food, water, fresh air. So our duty should be conserve the trees and grow more trees.

Each one must grow and protect at least one tree. 'save the trees and the trees will save you.'

Pratham Publications

Books – Our Best Friends

Books plays an important role in in our life. Books are our friends in a real sense. They demand nothing from us. They give us plenty of joy. We also learn a lot from them. They take us into a different world of imagination.

Good books improve our standard of living. They tone up our intellectual taste they make our outlook broad. They console us when we are depressed.

Books encourage us when we are defeated. They inspire us to work hard with hope and courage. They remove our ignorance and add to our knowledge. Thus a good book is our true friend.

We should develop a healthy **habit of reading books**. Reading good books has many advantages. A good book is our 'friend, philosopher and guide'.

Everybody wants pleasure in life. Man wants wealth and power for the sake of pleasure. We can get pleasure from various things. Spots, games and films are some of them. But the reading of **books gives us the real pleasure of life. Books are of different kinds.** Some books deal with topics of general nature. Everybody likes to read those books. There are also some books on certain topics. Such books are written for a particular set of readers. A general reader likes to read books of general nature. They give us knowledge and pleasure.

Conclusion

A man of wide reading is a man of culture. Books, magazines and journals do not bore us. They make our life happy. Only a sincere reader of good books knows what divine pleasure he gets from reading books.

Natural Calamities

Mother nature is always kind to her children. She loves them more than herself. But sometimes she becomes angry and punishes her children. Her anger is come out many ways. Some of them are – floods, famine, earthquake, stroms or cyclones, heavy rain etc.

When there is heavy rainfall, the rivers are flooded. Flooding rivers or tides in the sea make people homeless. Lots of people aand animals lost their lives. Houses collapse and standing crops are destroyed. There is a great loss of people and prosperty.

Famine is caused by lack of rain or too little rain. Crops are destroyed due to famine. Fields, forests, lands and gardens look barren. There is t he shortage of food and water. A lot of people and animals die because of thirst and starvation.

An earthquake is caused by sudden shaking of a part of the earth's surface. It lasts for a few seconds or a few minutes. But it destroys houses, dams, bridges and buildings. Thousands of people are crushed under the debris and lose their lives.

A great damage is caused by stroms. Stroms blow up everywhere. A lot of creatures become the victims of stroms.

Man has been trying to face all these natural calamities. But he is always helpless against the anger of nature. The nature has always an upper hand. It proves that how small and helpless we are ! it is not in our hands to sotp the natural calamities. The government and other institutes start relief works after natural calamity. The sufferers are given the help as early as possible. It is our duty to show sympathy and help them.

The Problem of Noise Pollution

To pollute means to make dirty, impure, poisonous or dangerous. Ecological disturbance by man is pollution. Man pollutes environment for his selfish purposes. Pollution is a dangerous problem that we are facing today. Pollution can be of different types-air pollution, water pollution, noise pollution etc.

Air-pollution is caused by gases and smoke emitted by vehicles and factories. Water pollution is caused due to the dumping of chemical wastes from nearby industries. Sewage is released into the rivers and the seas. Thus, air pollution and water pollution are very dangerous. But we are hardly aware of noise pollution.

Noises are of different kinds. They create from blasting a bomb, firing of crrakers, heavy machines, vehicles, musical instruments etc. these all noises pollute the environment and harm us. When noise levels exceed 90 decibles, it harms us. In big towns and cities, the problem of noise pollution is very serious. It is growing threat to hearing.

Noise pollution is our great enemy. It harms us in many ways. It may affect our nervous system very badly. Constant and loud noise can bring about gradual deafness. We cannot enjoy mental peace too. The persons who are facing noise most hours of day suffer from blood pressure.

There is no immediate effect of this problem. So we do not pay proper attention to this. But there is a solution to this noise pollution and it is easy to handle. We should make minimum use of loud speakers, vehicles, etc. we all should co-operate mutually for the control or removal noise pollution.

The Teacher I Like the Most

It is difficult frankly to say which of my teachers I like most. But as this is in writing and none of my other teacher's will know of this, I may venture to express my feelings. It is in confidence that I am writing the following lines. શિક્ષકનું નામ is the teacher whom I like most. I have my own reasons for my liking him so much. He is first of all a distinguished scholar. His career as a student had been very brilliant. This was because he labored hard for his studies. He never studied only to pass his examinations.

He studied to know and his knowledge of all the subjects he read is vast as well as deep. He can therefore, teach many subjects with equal proficiency.

As regards the teaching of his own subject, we have nothing but admiration for

Pratham Publications

him. It seems that everything is at his fingers' ends. He leaves nothing unexplained. Most of the teachers are annoyed if questions are put to them for clarification. But he is quite different. He invites questions from the students and is pleased when these are put to him. To him all students are equal. He makes no preferential treatment. His mode of teaching is excellent: He teaches by stories. Whenever there is any difficulty in explaining an expression or passage, he tells us such a story that the difficulty is at once over. His stories in general have a humorous vein in them and we enjoy them very much. So long we stay in his class, we are all attentive to him. We feel extremely sorry when his period is over.

In all our extra academic activities, he is our friend. He mixes with us just like a friend. And he helps us just like a friend. He guides us as an elder brother guides his younger brothers. Each and every action of his shows his profound affection for us. His affection for us is all the more evident when we fall ill. He is then by our side. His tender nursing and sweet words serve as an elixir for us. The first words that come from the lips of an ailing student are: "Will you kindly inform શિક્ષકનું નામ of my illness?"

As a man, he is also excellent. He mixes with all and is never proud of his learning. He is a universal friend both inside and outside the college. These are some of the reasons for which I like શિક્ષકનું નામ as the best of all our teachers. It will be most unfortunate if we are to lose him.

Pratham Publications